

literami i językiem tego ludu - nie byłoby łatwe przetłumaczyć je na mowę grecką. ...lecz król może sobie pozwolić na to, by kazać przetłumaczyć owe pisma i wzbogacić swój księgozbiór również w księgi tego ludu, gdyż nie braknie mu zasobów na związane z tym wydatki. - Król uznał, że ta rada doskonale odpowiada jego pilnym staraniom o bogactwo księgozbioru i zaraz napisał do arcykapłana Judejczyków, aby tak się stało².

3. Fragment dzieła M. Witruwiusza "De architectura" /Iw. n.e./, poświęcony Bibliotece pergamońskiej i aleksandryjskiej:

"Kiedy królowie z dynastii Attalidów pociągnięci wielkim urokiem nauk założyli w Pergamonie wspaniałą bibliotekę, aby zadowolić wszystkich, również i Ptolemeusz pobudzony nieswykłą ambicją zabrał się z zapałem do wzniesienia podobnej nie mniej kosztownej biblioteki w Aleksandrii. A gdy dokładając wielu starań dzieła dokonał, uważał, że to nie wystarczy, o ile nie postara się o jej wzrost i rozkwit. Wprowadził więc uroczyste igrzyska ku czci Muz i Apollina oraz na wzór zawodów atletycznych ustanowił nagrody i wyróżnienia dla pisarzy, którzy zwyciężą w turnieju. Kiedy po ustanowieniu tego nadszedł czas igrzysk, należało wybrać znających się na literaturze sędziów ... nie mógł tak szybko znaleźć siódmego, zwrócił się /król/ do kierowników biblioteki z zapytaniem, czy nie znają kogoś odpowiedniego. Wówczas odpowiedzieli, że jest niejaki Arystofanes, który pilnie i z ogromnym zapałem czyta codziennie jedną księgę po drugiej. ... Pierwszy był turniej poetów ... Arystofanes zaś zapytany o zdanie domagał się, by pierwszą nagrodę przyznano temu, który najmniej podobał się ludowi. A gdy wzburzyło to króla i wszystkich obecnych, wstał i poprosił, by pozwolono mu przemówić. Gdy nastała cisza, oświadczył, że wśród recytatorów jeden jest tylko poeta, inni natomiast recytowali cudze utwory, sędziowie zaś powinni oceniać dzieła oryginalne, a nie kradzione. Gdy lud się wahał ... Arystofanes pewny swej pamięci kazał z określonych półek przynieść wiele ksiąg i porównując je z wygłoszonymi utworami zmusił recytatorów do przyznania się do kradzieży. Wtedy król kazał im o to wytoczyć proces i odprawił skaza-